

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček!

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucí(ho) práce Posudek oponenta/ky

Autor(ka) práce

Příjmení a jméno: Bc. Kateřina Dušková

Název práce: Mediální obraz českého výtvarného umění v letech 1948-1953 v dobových kulturních periodikách

Autor(ka) posudku

Příjmení a jméno: Doc. PhDr. Jiří KNAPÍK, Ph.D.

Pracoviště: KMS FSV UK Praha

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☐	☒	☐	☐	☐
1.2	Technika práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.3	Struktura práce	☒	☐	☐	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Oproti schválenému plánu byla z excerptce a analýzy vynechána Lidová kultura; diplomantka tento krok zdůvodnila značným objemem zbývajících pram. materiálů.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 – 5 (výborné – velmi dobré – dobré – dostatečné – nedostatečné)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	3
2.2	Schopnost kriticky vyhodnotit prostudovanou literaturu a aplikovat ji	3
2.3	Úroveň zpracování materiálu, resp. zvládnutí techniky empirického výzkumu	2
2.4	Schopnost sestavit a použít soubor metod přiměřený cíli	1
2.5	Původnost práce, přínos práce k rozvoji oboru	2

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Literatura:

- v práci citelně postrádám využití zásadního díla A. KUSÁKA: Kultura a politika v Československu 1945-1956. Praha 1998; jeho autor se přitom zabývá řadou klíčových témat dotčených v diplomové práci (soc. realismus, výtvarné umění, společ. funkce umění)

- naopak nerozumím tomu, proč diplomantka využívá ideologicky poplatnou práci Miloslava Kováře z r. 1988; citáty z této práce nic nedokládají, autorka je mechanicky přejímá, věcný obsah sdělení by mohla opřít o současnou odb. literaturu (srv. s. 17, 55)

- v úvodních kapitolách, v nichž autorka přibližuje obecné vývojové trendy v ČSR, autorka využívá literaturu, která k nim nemá přímý vztah, tedy práce z oblasti vývoje médií (J. Končelík a kol.). Pro vývoj v letech 1939-45 např. mohla využít přísl. svazek "Velkých dějin Zemí koruny české", ke změnám v ekonomice po r. 1948 práci K. Kaplana: Československo a RVHP. Praha 1996, o měnové reformě 1953 napsali knihu Z. Jirásek - J. Šůla: Velká peněžní loupež. Praha 1991. Ke změnám sovětské politiky po r. 1956 je vhodnější citovat zásadní monografii B. Litery a kol.: Východ. Praha 2000 (nikoli knihu J. Pávové o V. Kopeckém). Charakteristiku osobnosti Z. Nejedlého opírá příručku M. Churaně, k dispozici je přitom zásadní dílo J. Křest'ana z r. 2013.

Naopak, teoretická práce T. Kulky citovaná na několika místech (s. 33, 58), s tématem podle mého názoru vůbec nesouvisí.

- k dělnictvu jako objektu zájmu umění po roce 1948 se vyjadřuje dipl. práce T. Holata: Dělník jako činitel poúnorové kulturní politiky na stránkách českého tisku. Rkp., Opava (Slezská univerzita) 2003.

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 – 5 (výborné – velmi dobré – dobré – dostatečné – nedostatečné)

		Hodnocení známkou
3.1	Logičnost struktury práce, podloženost závěrů	2
3.2	Zvládnutí terminologie oboru	2
3.3	Funkčnost, úroveň, přiměřenost poznámkového aparátu	2
3.4	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejaté bez udání zdroje, hodnotte stupněm 5. Pokud v textu zjistíte přejaté pasáže vydávané autorem neoprávněně za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem/kou bylo zahájeno disciplinární řízení.)	2
3.5	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotte stupněm 5)	2
3.6	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	1

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení podoby výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtěk)

Struktura:

- práce se podle mého názoru drobí na příliš mnoho (malých) podkapitol; řada z nich přitom na rozvíjí stejné či podobné téma. Sloučením by se dosáhlo větší sevřenosti a přehlednosti.

Obsah:

s. 10 ad.: nerozumím tomu, proč diplomantka u výkladu k okupačnímu období píše o "čs. zemích"

s. 10: R. Heydrich a K. Daluge byli zastupující říš. protektoři, naopak ve výčtu chybí říš. protektor W. Frick (1943-45)

s. 10: proč autorka píše, že čs. parašutisté "spáchali atentát" na R. Heydricha? Jde o dobovou protektorátní (a vlastně dehonestující) formulaci. Doporučuji "provedli", "uskutečnili" apod.

s. 12: "Umělci, kteří vytvářeli díla podle německých směrnic, byli od roku 1940 odměňováni národní cenou." - domnívám se, že autorka nedoceňuje rozdíly mezi okupační a autonomní správou protektorátu, které se zprvu odrážely i v kulturní politice

s. 16: "Kulturní orientaci ČSR na SSSR potom KSČ dokládala dokumentem Májové poselství..." - toto tvrzení je zkreslené, šlo o předvolební akci komun. strany, nikoli závazný program pro republiku

s. 20: doporučuji hovořit o TZV. kultu osobnosti (dobová fráze, eufemismus)

s. 21: ČSR byla modrní vyspělá země - zde kulturní politika nemusela nijak zvlášť řešit odstraňování gramotnosti

s. 25: "profesní svazy" - správně ideové, tzv. tvůrčí svazy

s. 28: nikoli "skladby", ale sbírky J. Seiferta

s. 31 ad.: na řadě míst v práci se píše o "závodních podnicích" (!)

s. 35: pojem "kádry" je dobový, pochází ze sovětského prostředí

s. 65: v případě vyloučení z SČSVU mohl umělec tvořit v soukromí; nelze asi napsat, že to "znamenalo také ukončení jejich aktivní umělecké činnosti"

s. 74: okolnosti zániku Kulturní politiky v roce 1949 jsou zde podány zkresleně ("Zánik titulu byl způsoben neshodami s režimem ohledně uveřejnění parodie na Nezvalovu poezii.")

s. 85: týdeník Tvorba vycházel i v roce 1951 - tento rok je zde nepochopitelně vynechán; připomínám, že Tvorba vycházela i po roce 1969

s. 85: banální věta: "Tvorba se svým zaměřením orientovala na SSSR. "

Poznámkový aparát:

- pozn. aparát není úsporný; pro často citované tituly by měla diplomantka využívat obligatorních zkratk "c.d.", nebo "Tamtéž".

Jazyková úroveň, překlepy:

- práce občas obsahuje překlepy, či stylistická pochybení

NAPŘ.: s. 10: státního; s. 15: obnovena; s. 17: K. Gottwald byl inaugurován prezidentem v červnu, nikoli červenci; s. 21: dovednostmi; s. 33: lépe - "k výzdobě"; s. 33: vyhradilo; s. 42: "dospělých jedinců" - biologický termín (!); s. 50: aby; s. 51: pedagogikou; s. 82: poznalis; s. 93: "dosahoval 15 000 nákladu"

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE/KY (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost tématu a závěrů apod.)

Diplomantka předložila zajímavou práci, v níž dokládá strukturu referování o výtvarném umění v různých poúnorových periodikách a podařilo se jí zachytit různé a zajímavé odlišnosti. Výklad k obecnějšímu vývoji v Československu a často i ke kulturní politice KSC je však někdy zatížen nepřesnostmi a zjednodušujícími formulacemi, často i větami, jejichž smysl není jasný; např.:

s. 23: "Romantické pojetí ovšem nezapadalo do ideové koncepce KSSS."

s. 28: "Zatímco stranický aparát zastával radikální pojetí SR, ve kterém mělo umění sloužit režimu, státní administrativa chápala SR v širší rovině, ve které se mělo kromě služby režimu věnovat i zobrazování člověka."

s. 32: "Protože UD vlastnili před rokem 1948 občané, musela KSČ po svém nástupu k moci provést jejich konfiskaci." (??)

s. 35: "Režim vkládal největší naděje do nové generace kádrů. Pomocí výchovné, vzdělávací a osvětové činnosti chtěl podpořit jejich pozitivní charakterové vlastnosti..." (??)

s. 60: "KSČ si považovala čs. kulturního odkazu." (??)

Struktura práce je logická, avšak méně přehledná vzhledem ke značnému množství drobných podkapitol. K obecnému vývoji není využita vhodná odb. literatura, k problémům kulturní politiky a výtvarnému umění citelně postrádám dílo A. Kusáka.

Nepřesné je bohužel časové vymezení práce léty 1948-1953; tři ze čtyř zkoumaných periodik přestala vycházet před rokem 1953 (Kulturní politika v r. 1949, Tvorba a Lidové noviny v r. 1952 a Var vycházel v závěru vydávání velmi nepravidelně, proto i zde je rok 1953 diskutní).

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT(KA) MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	V diplomové práci jsem nezaznamenal zmínku o poštovních známkách; domnívám se, že se jednalo o velmi významnou platformu pro prezentaci oficiálního výtvarného umění.
5.2	Na s. 69 se píše o "povolených tématech" výtvarného umění. Byla nějaká témata výslovně zakázána?
5.3	
5.4	

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

výborně – velmi dobře – dobře – nedoporučuji k obhajobě

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum:

Podpis:

Hotový posudek vytiskněte, podepište, odevzdejte ve dvou kopiích a zašlete elektronicky na adresu katedry!